

Høringssammenstilling for

**Industrielle rengjørings- og
avfettingsmidler**

18. mai 2015

Nordisk Miljømerking

Svanemerkede industrielle rengjørings- og avfettingsmidler - Høringssammenstilling

065/Versjon 3, 18. mai 2015

1	Sammendrag	1
2	Om høringen.....	2
3	Sammenstilling av innkomne svar	2
4	Kommentarer til kriteriene, i detaljer	4
4.1	Generelle kommentarer	5
4.1.1	Mikroorganismeholdige produkter	8
4.1.2	Høykonsentrerte produkter	10
4.2	Produktgruppeavgrensning.....	12
4.2.1	Hva kan svanemerkes?	12
4.2.2	Hva kreves for å bli svanemerket?	15
4.3	Kommentarer til de individuelle kravene	15
4.3.1	Generelle miljøkrav.....	15
4.3.2	Effektivitet.....	25
4.3.3	Emballasje og informasjon.....	29
4.3.4	Kvalitets- og myndighetskrav (O17 – O24).....	29
4.3.5	Bilagene.....	30
5	Kommentarer til bakgrunnen, i detaljer	30
6	Diskusjoner og sluttsatser.....	30

1 Sammendrag

Høringen av forslag til versjon 3 av kriteriene for svanemerking av industrielle rengjørings- og avfettingsmidler er utført av alle nordiske land utenom Island, i perioden 12. desember 2014 til 9. februar 2015. De største endringene i revisjonen har vært utvidelse av produktgruppen og generell vurdering av kravnivåene.

Det er i høringen totalt kommet inn 24 svar, der 10 støtter forslaget, 4 bare har kommentarer og 1 forkaster forslaget med motivering. 9 avstår fra å kommentere. Fordelingen på de enkelte land er utdypet i tabell 1 i kapittel 3.

Nordisk Miljømerking har i kapittel 4 etter den enkelte kommentar gitt svar og beskrevet eventuelle oppdateringer av krav. Utover dette finnes en oversiktstabell over de endringer som er foreslått i kriteriene etter høringen i kapittel 6.

Viktige emner i høringen

Produktgruppeavgrensning

Gjennomgang av produktgruppedefinisjonen for å vurdere presisering og utvidelse til produkter beregnet for utendørs bruk, blant annet til offshore og skipsfart, samt høykonsentrerte produkter og mikroorganismeholdige produkter.

Vurdering av kravnivå

Generell vurdering av kravnivåene og muligheten for å skjerpe kravene for å sikre at industrielle rengjørings- og avfettingsmidler gir miljøgevinst og at kravene ligger på samme nivå som andre kjemtekniske produktgrupper, og vurdere om kriteriene er korrekte i forhold til markedet og i forhold til den utvikling som markedet går i retning av, også tatt i betraktning eventuell utvidelse av produktgruppen.

De punktene som ble kommentert mest under høringen var:

- Produktgruppeavgrensningen
- Fosfor
- Høykonsentrerte produkter og klassifisering
- Testmetoder

Etter høringen ble det gjort en del justeringer i kravtekst, kravnivåer og bakgrunnsdokument. De største justeringene har vært:

- Produktgruppeavgrensning. Produkter til tunnelvask er ikke inkludert i produktgruppen.
- Innføring av differensierte CDV-krav.
- Fosfor – tillate begrenset mengde i produkter til offshore.
- Endring av VOC-kravet for løsningsmiddelbaserte produkter.
- Forslag til ny laboratorietest for vurdering av effektiviteten.

Utover disse justeringene og endringene så har tekstene blitt tydeliggjort i både bakgrunnsdokumentet og kriteriedokumentet for å gjøre dokumentet enklere å forstå og jobbe med. Mikroorganismeholdige produkter ble ikke inkludert i produktgruppen på grunn av høringssvar.

2 Om høringen

I denne sammenstillingen er alle kommentarer fra høringen samlet og besvart av Nordisk Miljømerking. Formålet, utover selve sammenstillingen, er å vise hvordan eksterne synspunkter har påvirket kravene i kriteriene. Nordisk Miljømerking er takknemlig for alle innkomne svar som hjelper oss i vår kriterieutvikling og hjelper oss med å sikre at arbeidet med kriteriene følger ISO 14024 standarden.

Høringen er utført i alle nordiske land unntatt Island, i perioden 12. desember 2014 til 9. februar 2015. Den største endringen i revisjonen har vært utvidelse av produktgruppen til også å omfatte produkter til utendørs bruk. Utvidelsen har åpnet opp for en rekke nye produkter til svært mange forskjellige bruksområder. Utover dette har det vært behov for oppdatering av kravene og bakgrunnen.

I høringsbrevet ble det fremhevet at det var ønske om kommentarer til følgende områder:

- Standardiserte testmetoder for å teste kvaliteten til industrielle rengjørings- og avfettingsmidler. Tilbakemelding vedrørende testing og måling av vaskeeffektivitet til produktene.
- Høykonsentrerte produkter og utfordring i forhold til klassifisering.
- Utvidelse av produktgruppen til produkter til bruk offshore, tunnelvask, rengjøring av tanker/lasterom på skip.
- Skjerping av krav til innhold av miljøfarlige stoffer, samt forbud mot fargestoffer, aromatiske løsningsmidler og nanopartikler.
- Skjerping av krav til fosfor og forslag om å utelukke fosfor i produkter til utendørs bruk.
- Innføring av CDV-krav.

3 Sammenstilling av innkomne svar

Det er i høringen totalt kommet inn 24 svar, der 10 støtter forslaget med kommentarer, 4 bare kommenterer, 1 forkaster forslaget med motivering og 9 avstår fra å ta stilling til forslaget.

Dette er utdypet i tabellene nedenfor for de enkelte land. Høringsinstansene er fordelt på følgende svar:

- Kolonne A: Bare kommentarer
- Kolonne B: Støtter forslaget
- Kolonne C: Støtter forslaget med kommentarer
- Kolonne D: Avstår fra å ta stilling til forslaget
- Kolonne E: Forkaster forslaget med motivering

Tabell 1: Sammenstilling av svarene – hele Norden.

Land	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ta stilling til forslaget	E. Forkaster forslaget med motivering	Totalt
Danmark	2		1	4		7
Sverige			3	4	1	8
Finland	1		2	1		4
Norge	1		4			5
Totalt	4		10	9	1	24

Tabell 2: Danske høringssvar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ta stilling til forslaget	E. Forkaster forslaget med motivering
CO-industri	x				
Dansk Arbejdsgiverforening				x	
Erhvervs- og vækstministeriet				x	
Forbrugerombudsmanden				x	
Miljøstyrelsen	x				
Novozymes			x		
Uddannelses- og forskningsministeriet				x	
Σ Danske svar:	2		1	4	0

Tabell 3: Svenske høringssvar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ta stilling til forslaget	E. Forkaster forslaget med motivering
Kemikalieinspektionen			x		
Biokleen AB					x
Boverket				x	
Sveriges Kommuner och Landsting				x	
SIS				x	
AB Konsumentkemi				x	
Gipeco AB			x		
Stockholms Vatten AB			x		
Σ Svenske svar:	0	0	3	4	1

Tabell 4: Finske høringssvar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ta stilling til forslaget	E. Forkaster forslaget med motivering
Työ- ja elinkeinoministeriö (Arbets- og næringsministeriet)				x	
Tukes (Säkerhets- og kemikalieverket)			x		
Tekno-Forest Ltd.	x				
KiiltoClean Oy			x		
Σ Finske svar:	1	0	2	1	0

Tabell 5: Norske høringssvar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å ta stilling til forslaget	E. Forkaster forslaget med motivering
Wilhelmsen Chemicals			x		
NorKem AS			x		
Invekta Green AB (Övre Johnsen)			x		
Lilleborg as			x		
Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)	X				
Σ Norske svar:	1		4		

4 Kommentarer til kriteriene, i detaljer

De forskjellige kommentarer fra høringinstansene er satt inn nedenfor og gruppert i forhold til kravnumrene i kriteriedokumentet, som kommentaren omhandler. Nordisk Miljømerking har etter den enkelte kommentar gitt svar og beskrevet eventuelle oppdateringer/justeringer av krav. Dersom flere kommentarer omhandler samme emne er det gitt en felles kommentar fra Nordisk Miljømerking. Utover dette finnes en oversiktstabell med de endringer som er foretatt etter høringen i kapittel 6.

De kravområdene som er kommentert mest her i høringen er:

- **Produktgruppeavgrensningen:** Det har kommet mange positive kommentarer til den foreslåtte utvidelsen, men at det bør komme tydelig frem innledningsvis hvilke produkttyper som kan svanemerkes. Samtidig ble det påpekt hvor viktig det er å få frem hva som skiller disse kriteriene og produktene fra andre rengjøringsprodukter. Enkelte var negative til at kun profesjonelle produkter kan svanemerkes etter kriteriene. Dette er riktignok ingen endring.

Det har også blitt kommentert at industrielle rengjørings- og avfettingsmidler kjennetegnes ved at uten disse produktene, så kan produksjonen i industrivirksomheter ikke pågå og at rengjøringsmidlene har en betydelig påvirkning på kvaliteten til produktet som skal produseres.

- **Fosfor:** Forslaget om forbud mot fosfor i produkter til utendørs bruk ble godt mottatt av enkelte instanser, og noen mente at et slikt forbud burde gjelde for alle svanemerkeede industrielle rengjøringsmidler. Offshore er det stor aksept for begrenset bruk av fosfor i produkter. Produsenter har vært tydelige på at et forbud vil i prinsippet utelukke svanemerkeede produkter til offshore.
- **Høykonsentrerte produkter og klassifisering:** Tilbakemeldingene er gjennomgående at det ikke er et problem for konsentrerte produkter å klare kravet til produktklassifisering. Enkelte har kommentert at det ikke burde være unntak fra klassifisering for konsentrerte/høykonsentrerte produkter (at de fleste klassifiseringene gjelder for konsentrerte produkter i bruksløsning) da dette faktisk er en lemping av kravet i forhold til gjeldende kriterier og at det ikke gir noen mening i å gjøre det mulig å fortynne seg vekk fra krav til klassifisering.

Det har også kommet en del kommentarer til begrepene «høykonsentrerte produkter» og «konsentrerte produkter». Tilbakemeldingene er entydige i at det ikke finnes en definisjon på hva høykonsentrerte produkter er, og at begrepet bør fjernes fra kriteriene.

- **Effektivitetstest:** Det har kommet tydelige tilbakemeldinger om at det bør åpnes opp for laboratorietesting av industrielle rengjøringsmidler, det vil si at det bør være en mulighet til å gjennomføre en egen labtest der produktet testes mot et referanseprodukt (en sammenligningstest). Ingen av høringsinstansene kjenner til at det finnes standard-tester for testing av effektiviteten, men det henvises til noen ASTM-standarder (American Society for Testing and Materials). Det blir også påpekt at det er utfordrende å finne egnede objekter med like nok miljøer så man kan sammenligne effektiviteten til ulike rengjøringsmidler.

4.1 Generelle kommentarer

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Vi opplever å måtte sende inn dokumentasjon for samme råvare til ulike saksbehandlere for ulike produktgrupper. Dette blir et uønsket merarbeid, som vi håper Svanemerket kan få bedre interne systemer for i fremtiden.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Vi er oppmerksom på at det er tidkrevende å sende inn dokumentasjon og at det kan føles unødvendig å måtte sende inn dokumentasjon for en råvare flere ganger. Nordisk Miljømerking er oppmerksom på dette og har som mål å utarbeide en felles nordisk kjemikaliedatabase så det skal bli enklere å godkjenne produkter.

Kemikalieinspektionen, Sverige:

Kemikalieinspektionen anser att Miljömärkning Sveriges förslag till kriterier och bakgrunds dokument för industriella rengörings- och avfettningsmedel är väl genomarbetat och uppskattar initiativet att göra en samlad bedömning av miljöfarliga ämnen och inte bara titta på ett ämne i taget.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren.

Stockholms Vatten AB, Sverige:

Allmänna synpunkter: Det finns en risiko med å miljömärke industrielle rengjøringsmedel. Om medlet er miljömærkt så kan det lett ge intrykk av at det er fritt fram å slåppe tvåttvattnet till avlopp eller direkt ut i vattenmiljøen. Men tvåttvatten frå industrielle objekt innehåller ofta høge halter tungmetaller og/eller organiske miljøföroreningar som absolutt inte ska tillföras avlopp eller ytvatten. De kommer frå själva objektet som rengjøres eller smutsavlagringar som avlägsnas. Stockholm Vatten ställer oftast krav på analyser av sådane vatten för å ge underlag för krav på åtgärder. Det kan gälla t ex krav på anvåndning av slutna system for sk tvåttmusslor for detaljtvått, omhåndertagande av golvsurvatten frå verkstæder eller frå CIP:ar om tvåttvattnet visar sig innehålla mycket metaller eller rening av tvåttvatten frå vågtunnlar. Vi planerar også å ta fram krav for fasadvåttvatten. Kraven ställs frå kommunerna om det gäller direktutslåpp i recipient og frå VA-huvudmannen når det gäller utslåpp i ledningsnåtet. Det måste tydligere framgå tidigt i dokumentet at det inte alltid räcker å anvånde ett svanemærkt medel. Verksamhetsutövaren kan behöva både provta og omhånderte tvåttvattnet så at det inte når avlopp eller recipient, åtminstone inte utan föregående rening.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Vi er oppmerksom på at det kan være utfordrende å svanemerke produkter som brukes på områder som gjerne kjennetegnes med utslipp av helse- og miljøfarlige stoffer til naturen. Miljømerking vil forsøke å få frem hvor omfattende en rengjøringsprosess kan være og at den delen som innebærer bruk av svanemerkede produkter noen ganger bare utgjør en liten del av rengjøringsprosessen og miljøbelastningen.

Miljømerking vil også vurdere å styrke kravet till informasjon om bruk av produktet. I fremtidig kriteriearbeid kan det være interessant for Nordisk Miljømerking å dele den kunnskapen Stockholms Vatten har med hensyn till utslipp till vannresipienter. Miljømerking er oppmerksom på at smusset som skal fjernes i forbindelse med rengjøring ofte har større innvirkning på miljøet enn selve rengjøringsmidlene. Vi skal derfor i kommende revisjon se på rengjøringen mer helhetlig, som f.eks. tunnelvask eller fasaderengjøring, og ikke bare produktet.

CO-industri, Danmark:

Side 3, bullitt:

Sundhed bør også nævnes som et krav og ikke kun miljøkrav.

Det fremgår bl.a. af 5. afsnit, at Nordisk Miljømærkning ”stiller strenge krav till helse- og miljøfarlige kemikalier...”.

Side 3, næstsidge bullitt:

”Miljøspørgsmål er komplekse....” ændres till: Miljøspørgsmål kan være (evt. er ofte) komplekse.....

Der er ingen grund till en så absolut påstand.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Teksten er nå justert.

Novozymes:

We welcome and support Nordic Ecolabelling initiatives for safer cleaning agents for human health and the environment.

In many cleaning applications enzymes are known to remove deposits/soils under mild conditions reducing the total chemical load. Enzymes are readily biodegradable and we have proven that impact of enzyme to environment is negligible. It is our belief that that the general goals on safer cleaning products can best be achieved with enzymes and microorganisms.

According to the criteria document, “Industrial cleaning and degreasing agents should be able to remove oil residues, wax, grease, dirt, dust and any rust from surfaces, machine parts/tools and pipe systems made from substances such as steel, aluminium, concrete and plastic.” Enzymes and microorganisms are indeed used in many cleaning applications providing various benefits.

Nordic Ecolabelling’s comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have now adjusted the criteria so that it is possible to use enzymes in industrial cleaning and degreasing agents.

Det kongelige barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD), Norge:

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) ønsker å se en økning i antall miljømerkede produkter og lisenser på det norske markedet. Økt attraktivitet for Svanemerket er derfor av betydning. På generelt grunnlag er vi opptatt av at utvikling og revisjon av kriterier skjer slik at hensynet til å oppnå reelle miljøforbedringer balanseres opp mot markedets muligheter for å klare kravene.

BLD har for øvrig ingen merknader.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren.

Lilleborg as, Norge:

Vi kan ikke se at kravet til klassifisering av akvatisk akutt eller kronisk vil være et problem.

Når det gjelder andre viktige endringer, så har vi ingen kommentarer.

Generelt kan vi si at det er liten eller null etterspørsel etter svanemerkede produkter av denne typen. Våre kunder bruker små mengde av slike produkter.

Vi ser at endringene i dette dokumentet går i samme retning som kravene i andre kriterier og dette synes dette er fornuftig.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren.

4.1.1 Mikroorganismeholdige produkter

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

På samme måte som det i Svanens krav til profesjonelle rengjøringsmidler er åpnet for bruk av mikroorganismeholdige ingredienser, bør de reviderte kravene for ulike typer industrielle rengjøringsmidler åpne for bruk av slike.

På skip benyttes rengjøringsmidler med mikroorganismer til rengjøring av alle typer harde overflater i kjøkken, bolig og sanitærom, samt på tepper og tekstiler. Disse kan pr i dag svanemerkes etter kravene for profesjonelle rengjøringsmidler.

I tillegg brukes mikroorganismeholdige rengjøringsmidler industrielt også for profesjonell rengjøring av lasterom, motorrom, rom med sloppvann etc. Også landbasert industri er aktuell for mikroorganismeholdige rengjøringsmidler. De reviderte kravene bør åpne opp for bruk av slike.

Fra skip havner avløpsvannet i biologisk renseanlegg før det slippes til sjøs. Det biologiske renseanlegget er sårbart mot tradisjonelle rengjøringsmidler, klor/peroksidholdige produkter etc. For bedre å bevare den biologiske rensingen brukes stadig mer mikroorganismeholdige rengjøringsprodukter som både gjør rent, holder rørene fri for avleiringer/luktdannelse og bidrar positivt til det biologiske renseanlegget.

Wilhelmsen har god kontakt med Novozymes brukt til marint (saltvanns) områder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Miljømerking ser både behovet for og hensikten med mikroorganismeholdige produkter for noen områder, og har derfor åpnet opp for å kunne svanemerke enkelte rengjøringsmidler til det profesjonelle markedet.

Samtidig er det viktig å understreke at Miljømerking kun vil åpne opp for mikroorganismeholdige produkter for enkelte produkttyper under forutsetning at det stilles strenge krav til mikroorganismene. På grunn av blant annet tvilsom funksjon i miljøer der industrielle rengjørings- og avfettingsmidler brukes, ønsker Nordisk Miljømerking ikke i denne versjonen å svanemerke mikroorganismeholdige industrielle rengjørings- og avfettingsmidler.

Norkem AS, Norge:

Det gjøres oppmerksom på at det finnes både mikroorganismeholdige produkter (med en bakteriekultur) og enzymholdige produkter (med enzym foredlet fra mikroorganismer men uten selve mikroorganismene i produktet).

Mikroorganismeholdige produkter har kortere holdbarhet enn andre produkter, fordi de inneholder levende mikroorganismer ment å bryte ned organisk stoff.

I tillegg tar det lengre tid å rengjøre med mikroorganismeholdige produkter, i og med at produktene krever lang virkningstid. I mange vaskesituasjoner har man ikke nok tid til bruk av slike produkter, da skal vaskeoperasjonen gå kjapt og kontinuerlig. Mikroorganismeholdige produkter kan bli aktuelt dersom virkningstiden i fremtiden blir kortere.

Mikroorganismer og deres enzymer er kun aktive i et visst temperatur- og pH-intervall, og bruken av rengjøringsmidlet må tilpasses det enkelte enzym/mikroorganismes behov.

På borerigger offshore er det viktig å kunne fjerne søl/smuss kontinuerlig for en kontinuerlig produksjon. Mikroorganismeholdige produkter har for lang virkningstid i forhold til et slikt tidsaspekt. Produktene kan fungere ved for eksempel oljesøl på bakken. Da kan produktet påføres og få virke over lang tid (uker).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill og tar med seg ny kunnskap med i videre diskusjoner om mikroorganismeholdige produkter. Se for øvrig svar til Wilhelmsen Chemicals over.

Novozymes:

According to the criteria document, “*Industrial cleaning and degreasing agents should be able to remove oil residues, wax, grease, dirt, dust and any rust from surfaces, machine parts/tools and pipe systems made from substances such as steel, aluminium, concrete and plastic.*” Enzymes and microorganisms are indeed used in many cleaning applications providing various benefits.

CIP (Cleaning in Place)

Enzymes are to date used for CIP. The deposits in machineries in the food industry are from food raw materials such as starch, lipids and plant fibres. Enzymes can remove such deposit effectively under mild conditions e.g. mild pH so that machineries can last longer. The total chemical load to the environment is also very much reduced.

Pipe cleaning

Enzymes and microorganisms are to date used for pipe cleaning, too. They provide long-lasting effects under mild conditions. Like CIP, pipes can last longer and the total chemical load is very much reduced.

Enzymes

Enzymes and its auxiliary agents are eligible for other Nordic Ecolabelling criteria for e.g. consumer laundry and dishwashing products. According to the current draft criteria, cleaning products containing enzymes will not be awarded for ecolabelling. We propose the same derogation for enzymes that is already in place in all the other Nordic Ecolabel-criteria for e.g. consumer laundry and dishwashing.

Microorganisms

Microorganisms are used for pipe cleaning as well as parts washer, drain cleaners and grease traps. We propose the inclusion of microorganisms in the scope thereby acknowledge the environmental benefits of using microorganisms for cleaning purposes.

Microorganisms have been adopted in Nordic Ecolabelling criteria for all purpose cleaners for professional uses. The similar discussion was also taken in 1st Ad-Hoc Working Group (AHWG) meeting (link to the draft minutes

<http://susproc.jrc.ec.europa.eu/detergents/docs/1st-AHWG-minutes-detergents.pdf> -

see page 8) and it was decided that microorganisms will be reviewed for revision of the laundry and cleaning criteria of EU Ecolabelling.

Nordic Ecolabelling's comment:

Nordic Ecolabelling appreciates your comments.

Nordic Ecolabelling is aware of the discussions regarding micro-organisms in the AHWG meeting regarding revision of the EU Ecolabel criteria for Detergent product groups. It is still necessary to state that these products have different function than industrial degreasing and cleaning agents.

It is important to emphasize that Nordic Ecolabelling will only open up for microorganism-containing products for certain product types under the assumption that there are strict requirements for microorganisms. According to the comments we received products with micro organisms are not widely used in industrial degreasers nor is there inclination to ecolabel these products. We have therefore decided not to allow micro organisms in this version of industrial cleaning agents.

Nordic Ecolabelling never had the intention of excluding enzymes in ecolabelled industrial cleaning agents. It is now specified under requirement O3 Classification of constituent substances in the product - that enzymes (including stabilisers and preservatives in enzyme materials) may be included if in liquid form or encapsulated granulate form.

4.1.2 Høykonsentrerte produkter

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Det er positivt at de reviderte kravene presiserer at høykonsentrerte produkter kan svanemerkes. På skip og offshore er det vesentlig med så få og så konsentrerte produkter som mulig både av transport, lager og praktiske årsaker.

Vær obs på at kravene ellers må tilpasses høykonsentrerte produkter, eksempelvis behov for eventuelle unntak for noen klassifiseringer og dersom krav til emballasjens vekt-nytte-forhold vurderes. Vi har opplevd problemer med å klare VNF krav i andre kriterier på emballasje for høykonsentrerte produkter som oppfyller sikkerhetslovgivning til styrke (UN godkjenning).

Mht definisjon på hva høykonsentrerte produkter er, finnes det ikke noen spesifikk definisjon.

Alt som selges til skip er konsentrerte produkter. På skip ønsker man universalprodukter som kan fortynnes om bord og der samme produkt helst bør ha flere bruksområder. Produktene fortynnes i forskjellig grad alt etter bruksområdet.

Klassifiseringskravet i O2 er ikke et problem i forhold til høykonsentrerte produkter fra Wilhelmsen Chemicals.

De mest vannløselige tensidene kan få klassifisering H412. Wilhelmsen gir tilbakemelding til Svanemerket om erfaringen blir problemer iht produkt-klassifiseringskravet.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Miljømerking har på flere produktområder brukt begrepene høykonsentrerte og superkonsentrerte produkter i tillegg til konsentrerte produkter. Utfordringen med å bruke alle begrepene er at det ikke er en definert grense og at dette skaper en utydelighet i forhold til både søkeren og Miljømerking. Miljømerking ønsker å være konsekvente i begrepsbruken og har bestemt seg for å kun bruke begrepet «konsentrert produkt» i tillegg til ferdig – fortynnede produkter (RTU-produkter).

Nordisk Miljømerking velger å beholde kravet til klassifisering slik det nå er i de gjeldende kriteriene. Det vil si at klassifiseringen gjelder alle produkter i den formen det selges. Det vil si at konsentrerte produkter må oppfylle alle krav til klassifisering. Kontakt med bransjen og informasjon om produkter gjør at det ikke er noen grunn til å gjøre unntak fra klassifiseringen for konsentrerte produkter.

Norkem AS, Norge:

Det er ikke et klart skille i bransjen mellom høykonsentrerte og konsentrerte produkter. Det koster å transportere vann, så det er uansett ikke ønskelig med ferdig fortynnede produkter i industrien og offshore.

Begrepet høykonsentrert brukes imidlertid ikke av bransjen, og er heller ikke tallfestet i form av % vann. Det foreslås å endre ordlyd fra høykonsentrert til konsentrert i Svanens krav.

Det er en naturlig grense fra produkt til produkt hvor konsentrert det kan bli. Eksempelvis får Mikroemulsjoner fort emulgeringsproblemer ved for høy konsentrasjon.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Se for øvrig generell kommentar til høykonsentrerte produkter.

Gipeco AB, Sverige:

Högkoncentrerade produkter och klassificering. Produkter får inte vara klassificerade som H400, H410, H411, H412 och/eller H413. - Kommer detta vara ett problem för högkoncentrerade produkter? För vår del är det inget problem. Vi har inget industriellt rengörings- eller avfettningsmedel som är klassificerat med någon av de angivna farlighetsangivelsema.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Se for øvrig generell kommentar til høykonsentrerte produkter.

Tekno-Forest Oy, Finland:

Super concentrates

Any kind of dilution of concentrates by adding water, only to avoid having a product classified as "environmentally hazardous", for example, does not sound sensible for anyone involved. More water means increased transport expenses, emissions and package waste; the cleaning agent containers would need more space; and more of the cleaning agent would have to be used to achieve a sufficient cleaning result.

Furthermore, the need for such dilution would give a wrong message to the cleaning agent development, which strives to develop products that are preferably more efficient, rather than less efficient. Considering the effect of needlessly adding water, the criteria for the selection of ingredients must be set to be such that no products with the Swan Label could have unwanted classifications.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have decided not to have separate requirements for superconcentrates or to use the term in the criteria.

KiiltoClean Oy, Finland:

The criteria do not define what is a super-concentrate. This puts the applicants to unequal position. It is up to the applicant if he claims the product to be a super-concentrate.

Suggestion: Term "super-concentrates" are removed from the criteria or if included it must be defined when a cleaning agent is a super-concentrate.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have decided not to have separate requirements for superconcentrates or to use the term in the criteria.

4.2 Produktgruppeavgrensning

4.2.1 Hva kan svanemerkes?

Stockholms Vatten AB, Sverige:

Här bör läggas till att även medel för klottersanering och fasadtvätt kan märkas. Det framgår av bakgrundsdocumentet till förslaget. Det vore mycket bra att kunna hänvisa till svanenmärkta klottersaneringsmedel då vi ofta får frågor om sådana.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Produktgruppeavgrensningen vil bli skrevet tydeligere med hensyn til hvilke produkter som kan svanemerkes etter kriteriene for industrielle rengjørings- og avfettingsmidler.

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Wilhelmsen Chemicals savner kriterier for det profesjonelle transportmarkedet, som produkter til vask av buss, tog, fly, anleggsmaskiner o.l. Det anbefales at miljømerkingskravene til Bil- og båtpleiemidler utvides med slike bruksområder. Dette kan gjøres uten at kravene endres særlig, siden det oftest er de samme resepter som brukes for ulike transportmidler.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det finnes i dag kriterier for bilpleiemidler og bilvaskehaller, noe som gir mulighet for vask av busser. Det vil i fremtidig kriteriearbeid alltid vurderes om det skal åpnes opp for ytterligere bruksformål. Det er naturlig å tenke at rengjøringsmidler for kjøretøyer som tog, fly og anleggsmaskiner passer sammen med kriterier for bilpleiemidler.

Norkem AS, Norge:

Norkem er positiv til at tunnelvask er inkludert i produktgruppen, siden norske tunneler skal rengjøres jevnlig (ansvar; Mesta).

Tunnelvask er et stort og omfattende område. I mindre/eldre tunneler er det ikke lagt opp til oppsamling av sivevann/vaskevann. Oftest går vaskevannet rett ut i grunnen/naturen. Det finnes ingen spesifikke myndighetsregler for produkter som brukes til dette formålet.

Det brukes rengjøringsmidler med fosfater, petroleumsdestillater, kompleksdannere og andre miljøbelastende ingredienser. Mesta har et ønske om å presisere bruk av midler til tunnelvask. Virkningsgrad og kvalitet vil være viktig, særlig med tanke på tunnelduken (Giertsen). Vasking av tunneler foregår ved at bil nr. 1 kjører gjennom tunnelen og sprayer på såpe. Bil nr. 2 børster og spuler av såpen med vann. Vaskevannet renner ofte rett ut i nærliggende naturområder. I større nyere tunellanlegg kan det være systemer for oppsamling av dette vaskevannet, men det er heller sjeldent.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi tar kunnskapen om tunnelvask med oss videre i vårt kriteriearbeid. Vi har besluttet at produkter til rengjøring av tunneler ikke inkluderes i denne versjonen av kriteriene for industrielle rengjørings- og avfettingsmidler siden vi anser at det er liten styrbarhet i forhold til de store miljøproblemene i forbindelse med tunnelvask.

Tekno-Forest Oy, Finland:

We would pay more attention to the definition of the product group. According to the proposal, general cleaning agents belong to this group as well, if these are used on industrial premises. The criteria for the Nordic Eco Label, the Swan, have already been compiled in the product group "Cleaning agents", for cleaning floors, walls, etc. Could "Cleaning agents" with the Swan Label not be marketed for cleaning the floors of industrial premises, then? In our opinion, the product group "Industrial cleaning and degreasing agents" should be clearly limited to any cleaning related directly to industrial activities, manufacturing processes and construction. Such range of use can be found e.g. in the metal, machining, paper, printing, construction and surface treatment industries. The cleaning of industrial service and maintenance departments could also be included in this product group, if such cleaning involves cleaning parts of the manufacturing or processing equipment. On the other hand, while general cleaning is also part of maintenance, the cleanliness of the floors and the production premises hardly have any immediate effect on the manufacturing, construction, etc. industrial activities taking place on the premises. For the purposes of definition, it is essential for the cleaning to be either a part of the manufacturing process, or have a direct effect on it. A real industrial cleaning agent can be recognised from the fact that without it, no manufacturing activities can take place, and the cleaning agent has a decisive impact on the quality of the product being manufactured.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. It is important for Nordic Ecolabelling to emphasize the difference between the criterias relevant for different cleaning agents (industrial cleaning, floor cleaning, all purpose cleaners). We are

aware of the challenges in communicating this difference. We will try to be clearer in communicating what products that can be awarded as swanlabelled industrial cleaning agents and why.

BIOkleen AB, Sverige:

Att Fasadvätt endast får säljas till Yrkesfolk. Produkten säljs via färghandel till måleri men är även tillgänglig för privatpersoner. Man kan inte särbehandla en produkt med aktuellt användningsområde. Vad är för övrigt anledningen till att den endast skall säljas till Proffs?

I ett tidigare mail säger ni att produkter för professionella användare innehåller mycket starkare komponenter och är därför inte lämpliga för privatpersoner.

Ex diskmaskins produkter. Om jag får tala i egen sak så innehåller våra produkter precis samma ingredienser, oavsett målgrupp, vilket för övrigt indikerar att man inte generellt måste tuffa till produkterna för att dom skall fungera.

Alltså, våra produkter som skulle komma ifråga, Fasadvätt och Alg & Mögeltvätt är inte annorlunda i sin sammansättning beroende på målgrupp.

Produkterna får bara säljas till yrkesmässiga användare!

Våra produkter distribueras idag på samma sätt som när dom var godkända, dvs via Färghandel, Byggvaruhus och Järnaffärer. Utöver detta via Jula, Claes Ohlson, på nätet via E-handel mm.

Vi kan omöjligt styra så att produkterna endast får säljas till angiven målgrupp. Jag kan i dagsläget inte ge någon uppskattning hur stor andel som går till resp målgrupp, men antar att en eventuell ansökan skulle falla på detta.

Sammanfattningsvis så beklagar jag att ni har dessa begränsningar och vi kommer därför inte att ansöka om Svanen godkännande.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Nordisk Miljømerking er oppmerksom på at det finnes en rekke produkttyper til konsumenter som grenser over til bruksformålet til produkter som kan svanemerkes. Industrielle rengjøringsmidler inneholder kraftigere stoffer enn vanlige rengjøringsmidler, med meget lav eller høy pH-verdi samt kan inneholde løsningsmidler. Det kan medføre behov for verneutstyr som forbrukere kanskje ikke er bevisst på og de kan være uerfarne med å lese/forstå sikkerhetsdatablad. Derfor har vi bestemt at disse produktene kun kan markedsføres mot profesjonelle brukere, og ikke «primært mot profesjonelle brukere», som beskrevet i versjon 2. I arbeidet med å utvide kriteriene til også å omfatte produkter til utendørs bruk har det blitt foretatt en helhetsvurdering av produkttyper, funksjon og bruksområder, hele tiden med tanke på at produktene skal benyttes i det profesjonelle markedet der man har andre krav til opplæring i bruk av produktene og bruk av verneutstyr.

KiiltoClean Oy, Finland:

Disinfecting agents are not excluded.

Suggestion: The criteria do not cover cleaning agents that have disinfecting performance.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Disinfecting agents are excluded by regulation EU 528/2012 «Concerning the making available on the market and use of biocidal products», Section 2 regarding Information about biocidal products, Article 69, that states «Authorisation holders shall ensure that labels are not misleading in respect of the risks from the product to human health, animal health or the environment or its efficacy and, in any case, do not mention the indications 'low-risk biocidal product', 'non-toxic', 'harmless', 'natural', 'environmentally friendly', 'animal friendly' or similar indications.» However, to be more clear we have added to definition of product group that disinfectants are not included.

4.2.2 Hva kreves for å bli svanemerket?

Det har ikke kommet inn noen kommentarer i forbindelse med høringen.

4.3 Kommentarer til de individuelle kravene

4.3.1 Generelle miljøkrav

O1 Informasjon om produktet

Dette kravet har ikke blitt kommentert i forbindelse med høringen.

O2 Klassifisering av produktet

Norkem AS, Norge:

Alle de forbudte klassifiseringene bør gjelde for produkter i konsentrert form, ikke bare i bruksløsning. Det er ikke behov for noe unntak for dette kravet.

Norkem opplever ikke at det er et problem med omklassifiseringen til diverse tensider som klassifiseres R 412. Klassifiserte tensider trengs ikke å brukes i disse produktene.

Det er heller ikke problemer med kravet i forhold til mer konsentrerte produkter, eksempelvis alkaliske.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er oppmerksom på at slik kravet til klassifiseringen nå er formulert, gjør det lettere for konsentrerte produkter å klare kravene i forhold til gjeldende kriterier. Etter gjennomgang av høringssvar, kontakt med bransjen og vurdering av produktklassifisering, vil kravet bli endret. Klassifiseringen vil gjelde alle produkter i den konsentrasjonen de selges, det vil si før fortynning.

Tukes (Säkerhets- och kemikalieverket), Finland:

Vi godkänner förslaget.

Generell kommentar: på utfasande lagstiftningens Hazard class kolumn är varningssignalens namn fel Fx, det borde vara F+.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. I og med at klassifiseringen utfases i juni 2015, så vil hele kolonnen med klassifiseringen bortfalle.

Tekno-Forest Oy, Finland:

The proposal has a contradiction with a current criteria: 2.5. In the table, O2 requirements have been relaxed regarding flammability classification. The current criterion does not permit the product to classify as easily flammable (H225). However, in the current proposal, it is allowed, as long as the product is not classified as easily flammable (H224). This relaxation of the criterion would be highly significant, as it would enable to offer for industrial use any viable volatile solvents that meet the Swan Label requirements. A lower flash point generally means higher vapour pressure or volatility. According to our experience, a large amount of volatile organic cleaning and degreaser solvents are still used for industrial purposes. The methods of use range from aerosols to refill bottles, pressure spreaders as well as immersion procedures. Often, the reason for using volatile solvents is not that water-based cleaning agents would not achieve a sufficient cleaning result. Particularly before painting or surface treatment, it is required that no cleaning agent residue remains on the cleaned or the pre-treated surfaces; or the use of water for cleaning is not possible for other reasons. In such cases, solvent cleaning remains as the only viable option. A volatile organic solvent does not necessarily have to be hydrocarbon-based; instead, it could be based on other types of volatile compounds. Hydrocarbons are harmful to health, and they are not easily biodegradable anaerobically.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Regarding classification in current criteria, there is a requirement regarding H202 (Extremely flammable gas), H222 (Extremely flammable aerosol) and H224 (Extremely flammable liquid and vapour), but not H225. The requirements regarding classification of flammable gases (H220 and H222) explosion hazard have been removed in the new version of the criterias. Most industrial degreasing and cleaning agents are liquids even if aerosols exist as well. We have realized that we need to put H222 (Extremely flammable aerosol) back to the list. We have also reformulated the VOC requirement so that it is possible to ecolabel also solvent based products.

O3 Klassifisering av inngående stoffer i produktet

Norkem AS, Norge:

Unntaket for NTA er unødvendig. Hvorfor tillates NTA som urenhet? Dette bør forklares bedre i bakgrunnsdokumentet. Det finnes kompleksdannere uten rester av NTA som lett kan brukes i stedet for de med rest av NTA.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Både MGDA og GLDA, som miljø- og helsemessig bedre kompleksdannere, inneholder rester av NTA. Derfor er NTA unntatt klassifiseringen Carc 1A/1B/2 så lenge NTA utgjør en urenhet i råvaren i

konsentrasjoner under 1,0 og så lenge konsentrasjonen i produktet holder seg under 0,1 %.

O4 Miljøskadelige stoffer

Norkem AS, Norge:

Unntaket for tensider klassifisert H412 er unødvendig. Begrunnelsen for unntaket bør forklares bedre i bakgrunnsdokumentet hvis den beholdes. Det finnes gode tensider å bruke som ikke er klassifisert H412.

Norkem bruker tensider med data registrert i HOCNF, som i tillegg til vanlige toksisitetstester og nedbrytbarhetstester krever saltvannstester (OECD 306).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill og tar kunnskapen med i videre kriteriearbeid. Vedrørende klassifisering av tensider som vil få ny klassifisering på grunn av CLP så er dette noe Nordisk Miljømerking må forholde seg til fortløpende.

Kemikalieinspeksjonen:

Kemikalieinspeksjonen anser at beskrivningen av (utökad) begrensning av miljøfarlige ämnen inte är tillräckligt tydlig i kriteriedokumentets kriterium 04. Det är otydligt för vilken typ av produkt eller i vilken form av produkt kravet gäller, exempelvis högkoncentrerad produkt, utspädd brukslösning eller i den form produkten säljs (oavsett om den är koncentrerad eller utspädd). Inte heller bakgrunds dokumentet ger tillräcklig vägledning. Eventuellt skulle det underlätta om det fanns med ett räkneexempel i bakgrunnsdokumentet där halterna i en högkoncentrerad produkt är för låga för klassificering som H410/H411/H412 men där den sammanlagda koncentrationen enligt ekvationen i 04 $(100 \cdot C_{H410} + 10 \cdot C_{H411} + C_{H412})$ överstiger 1 procent.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Bakgrunnen for kravet og endringen til kravnivå vil bli tydeliggjort. Vedrørende selve kravet, så gjelder det for produkt i den form det selges og vil bli presisert i kravteksten.

Det vil bli utarbeidet et beregningsark tilpasset industrielle rengjøringsmidler. Beregningsarket vil være koblet til DID 2014-listen og vil hjelpe til med beregning av miljøfareklassifiserte stoffer, CDV og andre beregninger relevant for produktene.

O5 Konserveringsmidler

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Lite behov for konserveringsmidler pga pH.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er oppmerksom på at behovet for konserveringsmidler er lite for enkelte produkter, spesielt ved høy eller lav pH. Miljømerking ser likevel at enkelte produkter kan ha et behov for konserveringsmidler, og ønsker på nåværende tidspunkt å tillate begrensede mengder

konserveringsmidler. Krav til konserveringsmidler er også noe vi vil vurdere i fremtidig kriteriearbeid.

Norkem AS, Norge:

Det er vanligvis ikke behov for konserveringsmidler i slike produkter som enten er sure eller alkaliske. Nøytrale produkter har gjerne en sammensetning som gjør at det ikke er nødvendig med konserveringsmidler.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Se også svar over.

Stockholms Vatten AB, Sverige:

Jag förstår inte riktigt om man förutom möjligheten att tillsätta upp till 1% miljöfarliga ämnen enligt O4, dessutom får tillsätta konserveringsmedel enligt O5? Eller ska konserveringsmedlen förutom att ingå i summan enligt O4 också klara kriterierna i O5? Och om det är det senare som menas bör väl kravet på bioackumulerbarhet gälla alla miljöfarliga ämnen som ingår i summan enligt O4? Det bör framgå bättre vad som menas här. För övrigt är kriterierna mycket bra.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Krav til innhold av miljøfarlige stoffer (O4) og konserveringsmidler (O5) gjelder for alle inngående stoffer. Konserveringsmidler regnes altså med til O4, men skal også oppfylle særskilte krav i O5. Dette vil bli skrevet tydeligere i kriteriene.

Miljøstyrelsen, Danmark:

Mht. konserveringsmidler så foreslår styrelsen at udelukke isothiazolinoner eller begrænse koncentrationen til max 100 ppm (total).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Isothiazoliner og metylisothiazoliner begrenses i krav O2, produkter må ikke merkes med "Inneholder (navn på det sensibiliserende stoffet). Kan forårsake en allergisk reaksjon". Det betyr en generell grense på 100 ppm for kategori 1A sensibiliserende stoff og 1000 ppm for kategori 1 og 1B sensibiliserende stoff, og 1/10 av spesifikk konsentrasjons grenser (SCL) der det finnes.

O6 Flyktige organiske stoffer (VOC)

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Er VOC kravet på 1 % gjeldende for produktet i konsentrert form eller i bruksløsning?
Dette bør presiseres.

Grensen fungerer for mikroemulsjoner. For andre mer konsentrerte produkter vil 1 % i prinsippet utelukke VOC totalt, og det er ok.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravet gjelder for produktet i den form det selges og dette vil bli presisert i kravet.

Norkem, Norge:

VOC-definisjonen er ok.

Grensen på 1% er ok med tanke på reststoffer i råvarene. Man må minimum opp i 10% løsningsmidler for å få tilfredsstillende effekt, så i prinsippet betyr grensen et forbud mot løsningsmidler.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Tekno-Forest Oy, Finland:

However, the criterion proposal has tightened the requirements of volatile organic compounds, i.e. VOC-s. The current criterion permits compounds with a maximum vapour pressure of 2.5 kPa (20 C). Currently, the proposal permits the maximum amount of compounds with a vapour pressure larger than 0.01 kPa to be only 1 %. In practice, this would mean that there are no Swan Label options available for solvent cleaning for industrial purposes. Consequently, the use of current harmful hydrocarbon solvents would continue, causing known damage in the work environment and in the atmosphere.

Therefore, we suggest that the VOC requirements remain in accordance with the current criterion, or possibly make use of POCP calculations and threshold values, like in the product group "Car and boat care products". As another option, we suggest to draft requirements so that the least harmful hydrocarbons to health and the environment (types that biodegrade faster aerobically, and are less bio-accumulative) could be approved within the limits of the Swan Label.

The background material of the criterion proposal includes the following paragraph, "Experience indicates that levels of VOC in industrial cleaning and degreasing agents are low, but following the expansion of the product group, there is not enough information to determine whether VOC can be entirely excluded from the products." We wonder, what is this experiential information based on, namely that the levels of VOC in industrial cleaning and degreasing agents are low? Our 20 years of experience in the development of industrial cleaning agents, as well as our collaboration with an industrial wholesaler, the Würth group, shows quite the opposite.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We decided to promote the use of better solvents and allow the ecolabelling of solvent based products also in the future and have reformulated the VOC requirement so that it is possible to ecolabel also solvent based products.

O7 Fosfor og fosfonater

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

I innland og i mange kystnære farvann er det forbudt å bruke fosfater i rengjøringsmidler. I internasjonalt farvann er det både lov og helt akseptabelt å bruke fosfater siden havstrømmer og uttynning gjør at det ikke er fare for algeoppblomstring på samme måte som i kystnære områder.

På HOCNFs PLONOR-liste er flere fosfater godkjent til bruk.

IMO (International Maritime Organization, www.imo.org) setter krav til og må godkjenne vaskemidler som brukes for rengjøring av lasterom og tanker på skip. Godkjente vaskemidler kan etter bruk slippes ut i internasjonalt farvann. IMO godkjenner all bruk av fosfater, også ren fosforsyre som benyttes svært mye til tankrengjøring. Det er et generelt forbud mot å slippe ut tankvaskevann i kystnære områder, derfor er ikke nasjonale regler her et tema.

Vaskemidler som benyttes andre steder på skipet (maskinrom, manskapsområder etc.) skal gå gjennom et renseanlegg for å fjerne rester av oljer (hydrokarboner). IMO setter heller ikke for disse noen begrensninger på fosfater. Når skip kommer inn i kystnære områder er det nasjonale regler som gjelder, også for fosfater.

Svanens fosfat-forbud er i konflikt med internasjonale regler for produkter til skip og offshore. Kravet bør differensieres slik at det ikke settes begrensninger på bruk av fosfor i produkter til rigg offshore og skip i internasjonale farvann, mens vaskemidler for generelt bruk som slippes ut i kystnære farvann tillates å ha 0,5 g P/l bruksløsning slik kravet er formulert for innendørs produkter på land.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se felles svar vedrørende fosfor nedenfor.

Norkem AS, Norge:

Kravet bør differensieres slik at produkter til innendørs bruk samt til skip og offshore tillater bruk av 0,5 g P/l bruksløsning. For produkter utendørs på land eller kystnær bruk bør det fortsatt være forbud.

Utendørs produkter til bruk på land, som for eksempel rengjøringsmidler til tunnelvask, bør ikke inneholde fosfor og fosfonater fordi de renner ut i bekker og vann. Der er det kjente skadevirkninger med eutrofiering.

I offshoresammenheng er situasjonen en helt annen. Svært stor resipient der eutrofiering ikke er sannsynlig.

For offshore produkter har OSPAR (OSPAR kommisjonen) laget en PLONOR-liste (grønn kategori) med godkjente stoffer som anbefales brukt i industrielle

rengjøringsmidler. Offshorrekunder ønsker fortrinnsvis produkter som står på denne listen. Listen inneholder flere produkter som inneholder fosfor, noe som viser at fosfor er godtatt som lite miljøbelastende.

Ingen tensider på markedet er på PLONOR listen. Tensidene havner i gul kategori.

Dersom Miljømerking ikke tillater fosfor i offshore-produkter, så blir det en unaturlig konflikt mellom PLONOR listen og Svanens krav.

I Offshore sammenheng blir mesteparten av vaskevannet samlet opp i slopetanker, det vil si at det ikke slippes ut i resipienten/havet. Slopevannet fraktes etter bestemte regler til land og renses.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se felles svar vedrørende fosfor nedenfor.

Invekta Green AB, Sverige (Öwre Johnsen er forhandler i Norge):

År positiv till alla justeringarna förutom att vi föredrar ett lågt gränsvärde på Fosfor snarare än nolltolerans. Vi använder naturlig råvara i form av fermenterad vassle och den naturliga fosforhalten ger ca 0,005%-0,010% fosfor i de koncentrerad produkterna. En nolltolerans skulle straffa ut oss från Svanenmärkning.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill og finner det interessant at råvarer fra melkeproduksjon benyttes i rengjøringsprodukter. Se for øvrig felles svar vedrørende fosfor nedenfor.

CO-industri, Danmark:

”Fosfor til indendørsbrug må ikke indgå med mere end 0,5 g P....”

Der savnes en begrundelse herfor og der foreslås samme krav som til udendørsbrug. Hvis producenter kan fremstille produkter uden fosfor til udendørsbrug, må tilsvarende produkter også kunne fremstilles til indendørsbrug.

Nordisk Miljømerkings kommentar til innhold av fosfor i produkter

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi gjør oppmerksom på at kravet er skjerpet fra tidligere krav (fra 2,0 til 0,5). Erfaring tilsier at det for en del produkter er behov for at det inngår fosfor, blant annet fordi alternativene ikke nødvendigvis er bedre for miljøet.

Nordisk Miljømerking er oppmerksom på hvilke konsekvenser fosfor har på miljøet, og er opptatt av å begrense innhold av fosfor i produkter, og ser det derfor viktig med krav som begrenser bruken av fosfor og muligheten for utslipp. Miljømerking tillater likevel begrensende mengder i noen produkter der det er vurdert å være en fordel og det ikke finnes bedre alternativer.

Når det gjelder produkter som kan brukes utendørs er det muligheten for overgjødning som er årsaken til et forbud mot fosfor i produkter til utendørsbruk. Miljømerking ser likevel at det innen offshore er en aksept for at produkter inneholder fosfor, da alternativene er vurdert til å ha større innvirkning på miljøet. Det er heller ikke kjent at eutrofiering til havs er et problem på grunn av utslipp av fosfor. Det vil

derfor tillates at fosfor kan inngå i begrensede mengder i produkter som skal brukes offshore. Det understrekes samtidig at produkter til bruk i kystnære områder, vassdrag og innsjøer, inkludert fersk- og brakkvannsområder som Østersjøen, kan ikke inneholde fosfor.

O8 Stoffer som ikke får inngå i produktet

Fargestoffer

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Mange produkter blir identifisert på farge, både bruksmessig og sikkerhetsmessig. Basiske blå, sure rød, gule nøytrale. Rett produkt med rett farge er veldig viktig. Gjelder generelt produkter både til landbasert industri, på rigg offshore og til skip. Krav til matvaregodkjente farger som i kravene for bil- og båtpleiemidler vil være ok.

Norkem AS, Norge:

Fargestoffer kan være greit i noen tilfeller, gjerne når kundene ønsker det. Men det anses ikke veldig viktig for «riktig sikkerhetsmessig bruk».

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Vi er oppmerksom på at fargestoffer ofte tilsettes, spesielt i profesjonelle produkter, for fargekoding for å sikre at riktige produkter brukes til de områdene de er ment å brukes. Erfaringsmessig er det få svanemerkede produkter som inneholder farger. Kravet er likevel endret etter høringen slik at det tillates fargestoffer i likhet med kriteriene for rengjøringsmidler og bil- og båtpleiemidler.

Parfyme

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Parfyme brukes i en del produkter for at brukerne lettere skal kjenne igjen rett produkt til rett bruksområde (i tillegg til fargen på produktet som nevnt over). Parfyme brukes kun for «rett lukt» på produktet, ikke for å maskere råvarers dårlige lukt. Wilhelmsen ønsker at forbudet mot parfyme revurderes og tillates, ellers vil mange miljøtilpassede produkter ikke være aktuelt for å svanemerkes siden den innarbeidede lukten for lett gjenkjennelig kjemikalie er viktig for brukerne ute på skipene.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Nordisk Miljømerking har alltid hatt fokus på parfyme i svanemerkede produkter og opplever at debatten rundt allergifremkallende parfymestoffer er aktiv, særlig i Danmark.

Allergi er et økende problem, og folk med allergi kan få allergiske reaksjoner ved kontakt med produkter som inneholder stoffer som vi vet er allergifremkallende.

Parfyme har ingen funksjon i produktene, annet enn å avgi lukt, og er ofte klassifisert miljøfarlig (H410, H411 eller H412). I tillegg er de fleste parfymestoffer klassifisert allergifremkallende (H317, Kan utløse en allergisk hudreaksjon eller H334, Kan gi allergi eller astmasymptomer eller pustevansker ved innånding).

Norkem AS, Norge:

Norkem ønsker i utgangspunktet ikke å bruke parfyme. Egenlukt fra produktet gjør brukeren i større grad oppmerksom på farene med kjemikaliet. Parfyme som dekker over denne lukten kan gjøre brukeren mindre aktsom.

Noen råvarer lukter ubehagelig, og parfyme kan da brukes som maskør.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Miljøstyrelsen, Danmark:

Styrelsen støtter at produktene skal være parfumefri.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

O9 Tensider, lett aerobt og anaerobt nedbrytbare

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

I forhold til Svanens krav til nedbrytbarhet er det viktig at det korrigeres til rett testmetode for marine produkter. HOCNOF krever OECD 306 og man kan ikke velge mellom OECD 301 og OECD 306 slik Svanen beskriver i krav O9.

Råvareprodusentene har testet på saltvannstester OECD 306.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravet vil bli presisert slik at det tydelig kommer frem at offshore-produkter skal testes i forhold til saltvannstest OECD 306.

Norkem AS, Norge:

OSPAR/PLONOR-listen krever at produktene skal være testet for nedbrytbarhet i henhold til enten OECD 301 (ferskvann) eller OECD 306 (saltvann), men en norsk særregel anbefaler at produktene skal være testet etter OECD 306. Derfor bør Svanen presisere OECD306 i sitt krav for offshoreprodukter.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Se kommentar over.

O10 Aerobt nedbrytbarhet, aNBO

Dette kravet har ikke blitt kommentert i forbindelse med høringen.

O11 Anaerob nedbrytbarhet, anNBO

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Vi ber om at Svanemerket gjør rede for bakgrunnen for kravene til anaerob nedbrytbarhet offshore, siden utslipp fra skip og rigger ikke har samme fare for å havne i anaerobe områder som i renseanlegg, innsjøer, fjorder og vassdrag på land.

Ofte er det svært vanskelig å få data på anaerob nedbrytbarhet (kun Svanen som etterspør dette). For produkter til skip og offshore som ikke kommer ut for anaerobe

forhold vil CDV beregningene på et slikt produkt få worst case bedømming og gi ugunstig resultat.

Svanen bør vurdere unntak for kravene til anaerob nedbrytbarhet for produkter til skip og offshore.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Krav til anaerob nedbrytbarhet er en viktig parameter for å sikre at stoffer brytes ned i vannmiljø og dermed påvirker miljøet i mindre grad. Dette er ikke et nytt krav for industrielle rengjørings- og avfettingsmidler og er heller ikke et krav som vil bli endret i denne versjonen.

Norkem AS, Norge:

Kravet til anaerob nedbrytbarhet er også viktig offshore, for et stykke under havoverflaten og i bunnsedimenter vil det bli anaerobe forhold. Det er viktig å sikre anaerob nedbrytbarhet uansett.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

KiiltoClean Oy, Finland:

In the background document it is said that the claim is not changed from version 2. This is not true. In the version 2.5, R17, it is written: "In the absence of documentation.....unless they are readily biodegradable and at the same either have low adsorption or high desorption or are not bioaccumulable."

Glycol ethers are essential in industrial degreasers, it is not possible to formulate a properly functioning and cost effective degreaser without glycol ethers. According to DID list 2014 the glycol ethers are listed under: anaerobic degradation not tested. According to O11 only for substances not on the DID list other documentation may be submitted. Does this mean that glycol ethers cannot be used in industrial cleaners in practice?

Suggestion: The same text as in version 2.5 will be maintained in the new version: "In the absence of documentation.....unless they are readily biodegradable and at the same either have low adsorption or high desorption or are not bioaccumulable."

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments.

The alternative way of documenting anaerobic biodegradability has not been changed but it was moved to an appendix. We are aware that the English translation of the public proposal refer to the wrong appendix. The text will be corrected.

O12 CDV (Kritisk fortynningsvolum)

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

CDV er kjent for Wilhelmsen fra kravene til bil- og båtpleiemidler og vi ser at grensen på 1500.000 kommer fra avfettingsmidler i de kravene.

Vi ber om en forklaring på det satte grensenivået ut ifra hvorvidt parameteren og grensen vil kunne skille mellom miljømessig gode og dårligere produkter?

Norkem AS, Norge:

Forstår ikke helt poenget med kravet, siden giftighet og nedbrytbarhet er ivaretatt i flere andre krav. Vi ser at CDV kravet er hentet fra Bilepleiemidler; avfettingsmidler.

Det kan være lett å komme seg unna dette kravet da «bruksløsning» gjør at man kan fortynne produktet til å klare kravet. Kan bli negativt for Miljømerking å innføre et slikt krav dersom det ikke skiller mellom de miljømessig gode produktene.

Det anbefales å fjerne dette kravet siden det anses som en ekstra byrde for søker (og trolig også saksbehandlere).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det er flere måter å håndtere et produkts samlede giftighet og nedbrytbarhet, og den primære måten å håndtere det på er å vurdere produktets kritiske fortynningsvolum (CDV). For produkter som havner i vannmiljø etter bruk bør det derfor stilles krav til CDV. Det kritiske fortynningsvolumet er en teoretisk verdi, som tar hensyn til de enkelte stoffers kroniske giftighet og nedbrytbarhet i miljøet.

Basert på den erfaringen Miljømerking har fra andre rengjøringsmidler samt beregning av CDV-nivåer for de svanemerkede industrielle rengjøringsmidlene er det bestemt å innføre et krav på nivå med bil- og båtpleiemidler. I høringsforslaget var det kun CDVakutt-verdi. Etter høringen er det foretatt nye beregninger og innført et differensierte CDVkronisk krav.

Tekno-Forest Oy, Finland:

It is recommended to implement the critical dilution volume in the requirements, as long as the threshold values take into consideration products that are used in different ways. These could be divided as follows, for example:

- parts washer and process cycle agents; conc. < 5%
- water-based pre-cleaning and pressure cleaning agents; conc. 5 - 30%
- degreasing solvents, aerosol products and other products used undiluted; conc. 100%

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have decided to have different requirements for different products. The requirement will be at the same level as the one in the proposal for public review.

4.3.2 Effektivitet

O13 Brukerrapport

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Det er uholdbart at kravene ikke åpner opp for laboratorietesting av industrielle rengjøringsmidler. Det er intern testing på relevant overflate og standardisert smuss og sammenligning med annet markedsledende produkt til samme formål som er vanligste praksis for å teste produkters effektivitet. Vi foreslår at det gjeninnføres muligheten for egne labtester, såkalt sammenligningstest med:

- Standardsmuss (bransjestandard, bør spesifiseres)
- Prosedyre (Hvordan standardsmuss påføres for produkt og referanse, fortynning, virketid, skylling, andre parametere for at testen kan gjennomføres)
- Vurdering

Det bør være valgfritt om en søker velger å dokumentere effekt med brukerrapport eller labtest.

Norkem AS, Norge:

Svanen bør innføre muligheten for å gjennomføre egen labtest i tillegg til brukertester (enten eller).

Det bør gjøres enklere å dokumentere kvalitet ved resertifisering dersom søker fornyer Svanemekret med samme resept som tidligere.

Labtest utføres ved at relevant smuss for produktet påføres en plate/overflate før testprodukt og konkurrerende produkt påføres.

Produktene fortynnes i lik grad.

Platene/overflatene observeres fortløpende etter f.eks. 1 min, 3 min, 6 min osv. og det registreres om produkter er «bedre enn» eller «ikke bedre».

Virkningstiden ved utføring av labtesten har ingenting med virkningstiden produktet er antatt å ha ved reell bruk.

Labtesten har til hensikt å vise forskjellene til et konkurrerende produkt.

Produktene bedømmes visuelt med foto.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det er viktig for alle svanemerkede produkter at de kan konkurrere også på kvalitet, så dette er et krav Nordisk Miljømerking ønsker å styrke. Samtidig ser vi at dette er en utfordring i og med at det ikke finnes standardiserte testmetoder for effektivitetstesting av industrielle rengjørings- og avfettingsmidler.

I forbindelse med høringen har vi ønsket tilbakemelding spesielt med tanke på effektivitetstesting, og innspillene vil bli brukt for å utarbeide et best mulig egnet krav til effektivitetstesting.

Det vil derfor bli mulighet for å dokumentere at produktet er effektivt i form av en brukertest eller en labtest, slik det er i gjeldene kriterier. Labtesten vil bli tydeliggjort slik at den er lettere å gjennomføre samtidig som vi sikrer at testen faktisk skiller mellom gode og dårlige produkter.

Invekta Green AB, Sverige (Öwre Johnsen er forhandler i Norge):

Har ej förslag på standardtest. Vi använder visuell bedömning och gravimetrisk vägning före och efter rening.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Tekno-Forest Oy, Finland:

The ASTM standards G121 and G122 could be recommended here.

ASTM G121:

1.1 This practice describes the procedure for the preparation of single- and double-sided contaminated metallic test coupons for the evaluation of cleaning agents. It is applicable for the evaluation of cleaning agents proposed for the cleaning of oxygen-enriched systems and components. It also is applicable to other systems where contamination is a concern.

ASTM G122:

1.1 This test method covers a procedure for evaluating the capability of cleaning agents and processes to remove contamination to the desired level.

1.2 The test coupons provide a relatively rough surface to which contamination can easily adhere.

1.3 The capability of a particular cleaning agent depends upon the method by which it is used and the characteristics of the article being cleaned, such as size, shape, and material. Final evaluation of the cleaning agent should include testing of actual products and production process.

1.4 The values stated in SI units are to be regarded as the standard. The values given in parentheses are for information only.

1.5 This standard does not purport to address all of the safety concerns, if any, associated with its use. It is the responsibility of the user of this standard to establish appropriate safety and health practices and determine the applicability of regulatory limitations prior to use. Specific precautionary statements are given in Note 2.

Furthermore, various methods are used in the industrial sector for measuring or evaluating the cleaning result. Such methods include fluorescence methods developed for detecting oil, grease or other organic dirt, as well as the oil and particle analyses of the cleaning solution.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. For the moment we have however decided to give the possibility to do a laboratory test according to appendix 4.

Gipeco AB, Sverige:

Remiss av förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av industriella rengörings- och avfettningsmedel Nordisk Miljömärkning vill också ha synpunkter på:

- Testning av effektivitet: - Finns det en standardiserad metod för att testa effektiviteten av industriell rengöring och avfettning? Nej, vi känner inte till någon standardiserad metod för att testa effektiviteten av industriell rengöring och avfettning.
- - På vilket sätt kan produkternas effektivitet testas eller mätas? Man

skulle kunna tänka sig antingen fullskaletester eller laborietester. Fullskaletester i sådan miljö som produkten kommer att användas i. Motsvarar egentligen de användartester som sammanställs i samband med ansökan om Svanenmärkning. Svårt att hitta lämpliga objekt med så homogena miljöer att man kan jämföra effektiviteten hos olika rengöringsmedel. Ett tänkbart utvärderingstest vore att genomföra laborieförsök med standardiserade testplattor som är preparerade med en smutslösning som har fått torka in. Vi känner inte till om det finns testplattor som är preparerade med olja-sot-smuts. Troligen inte. Man måste nog bereda testplattorna själv. Därefter kan manuell rengöring av testytorna genomföras med olika testlösningar av rengöringsmedel. Resultatet utvärderas och effektiviteten jämförs.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det er utarbeidet en mer tilrettelagt laborietest for industriell rengjøring der det kan utføres en sammenligningstest med testplater og testsmuss. Betingelsene for gjennomføring av en slik sammenligningstest er beskrevet i et eget bilag i kriteriene. Testresultatet bedømmes visuelt eller instrumentelt.

Novozymes:

Performance tests

It is not our knowledge that a universal performance test for this product category exists. If we take CIP, deposits in machineries vary a lot. For pipe cleaning, cleaning performance can be quite different. Some chemicals would aim at immediate cleaning, while a solution we offer with enzymes and microorganisms are a long lasting effect. Therefore we are in doubt if one can find or develop a performance test(s) which can be used universally.

If any other industry sectors come up with performance tests, we would like to be involved in discussion and evaluation.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. In addition to requirements regarding user reports, a requirement regarding laboratory test will be re-introduced to the criterias. The methods for testing will be improved in order to ensure that the products meet satisfactory effectiveness.

Miljøstyrelsen, Danmark:

Styrelsen har ikke umiddelbar viden om effektivitetstest.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentar.

Lilleborg as, Norge:

Effektivitetstester: Vi kjenner ikke til standardiserte tester for denne typen midler. Ved testing utføres dette hos kunder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentar.

4.3.3 Emballasje og informasjon

O14 PVC i emballasje

Dette kravet har ikke blitt kommentert i forbindelse med høringen.

O15 Merking av emballasje

KiiltoClean Oy, Finland:

Suggestion: Caps, lids, pumps and labels are exempted from this requirement.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We have exempted caps, lids and labels now.

O16 Informasjon til brukeren og utforming av emballasje

Wilhelmsen Chemicals, Norge:

Det vanlige på skip og rigg offshore er 25 liters kanner med automatisk dosering for automatisk overføring til sprayflasker som brukes av brukeren.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill.

Norkem AS, Norge:

All emballasje til alle produkter bør være utformet slik at brukeren ikke kommer i kontakt med produktet.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Det er viktig at brukeren av produkter, uansett konsentrasjon, er beskyttet. Miljømerking er enig i at det i utgangspunktet ikke bør være unntak fra krav som beskytter brukeren. Men etter at vi tok bort definisjonen «superkonsentrert» ser vi ikke behov for at emballasje bør være utformet sånn at brukeren ikke kommer i kontakt med produktet.

KiiltoClean Oy, Finland:

Protective equipment is described in the safety data sheet.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. Yes, it is correct, and this will be sufficient.

4.3.4 Kvalitets- og myndighetskrav (O17 – O24)

Kvalitets- og myndighetskravene er ikke blitt kommentert i forbindelse med høringen.

4.3.5 Bilagene

Bilag 2 Råvareprodusentens / råvareleverandørens deklarasjon om råvarens innhold

KiiltoClean Oy, Finland:

Appendix 2 Declaration by the manufacturer / supplier on the contents of the raw material The criterion is introducing a new declaration form again. It is frustrating for us to ask and for supplier to fill different declarations for the same chemical. When will there be a database for accepted raw materials?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling appreciates your comments. We are aware of the situation and we are working towards a database.

5 Kommentarer til bakgrunnen, i detaljer

Det er ikke mottatt spesifikke kommentarer til bakgrunnen til kriteriene.

6 Diskusjoner og sluttsatser

Det er i høringen totalt kommet inn 24 svar, der 10 støtter forslaget, 4 bare har kommentarer og 1 forkaster forslaget med motivering. 9 avstår fra å kommentere.

De punktene som ble kommentert mest under høringen var:

- Produktgruppeavgrensningen
- Fosfor
- Høykonsentrerte produkter og klassifisering
- Testmetoder

Etter høringen ble det gjort en del justeringer i kravtekst, kravnivåer og bakgrunnsdokument. De største justeringene har vært:

- Produktgruppeavgrensning: Produkter til tunnelvask er ikke inkludert i produktgruppen.
- Endring av VOC-kravet for løsningsmiddelbaserte produkter.
- Innføring av differensierte CDV-krav.
- Fosfor – tillate begrenset mengde i produkter til offshore.
- Forslag til ny laboratorietest for vurdering av effektiviteten.

Utover disse justeringene og endringene så har tekstene blitt tydeliggjort i både bakgrunnsdokumentet og kriteriedokumentet for å gjøre dokumentet enklere å forstå og jobbe med. Endringer i kriteriene etter høring er oppført i tabell 6.

Tabell 6: Endringer i kriteriene etter høring

Reviderte kriterier høringsutkast	Krav nr etter høringen	Endringer etter høringen
O2	O2	Klassifisering iht EUs stoffdirektiv 67/548EF tas bort. Klassifiseringen gjelder for samtlige produkter i den formen de selges, det vil si ikke unntak for konsentrerte produkter. H311 og H222 ble lagt til etter høring. De er forbudt i versjon 2, men hadde falt ut fra høringsforslaget til versjon 3.
O3	O3	Utdypende bakgrunn med tanke på NTA som urenheter og utelukkelse av konserveringsmidler (O5) da dette ikke alltid er så lett å forstå. Unntak til konserveringsmiddel og enzymer med Skin Sens. 1.
O4	O4	OECD 306 og 311 tilsatt.
O8	O6	Fargestoffer tillates på nivå med rengjøringsmiddelkriteriene.
O6	O7	Endring av VOC-kravet for løsningsmiddelbaserte produkter.
O7	O8	Fosfor. Det åpnes opp for at produkter til offshore kan inneholde begrensede mengder fosfor.
O8	O9	Reaktiv klor endres til hypokloritt.
O9	O10	Tensidenes nedbrytbarhet i produkter for offshore skal testes med saltvannstest (OECD 306).
O10 og O11	O11	Krav til aNBO og anNBO er slått sammen til ett krav. Det presiseres hvordan stoff som ikke finnes på DID-listen skal dokumenteres.
O12	O12	CDV har blitt endret til kroniske verdier og differensierte kravnivåer.
O13	O13	80 % av brukerne i brukertesten skal være fornøyd med produktet i stedet for 100 % som før.
-	O14	Effektivitetstest. Labtest innført. Se eget bilag.